

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การพัฒนาชุดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ครั้งนี้ เป็นการศึกษาวิจัยในลักษณะของการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างและหาประสิทธิภาพชุดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ขั้นตอนที่ 2 การทดลองใช้ชุดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินความพึงพอใจที่มีต่อชุดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างและหาประสิทธิภาพชุดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ด้านความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ขั้นตอนนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพชุดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งมีสาระสำคัญ ดังนี้

แหล่งข้อมูล

1. การสร้างชุดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และได้เสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อประเมินความเหมาะสมของชุดกิจกรรมด้านเนื้อหาและองค์ประกอบของชุดกิจกรรม จำนวน 5 ท่าน ดังนี้

1.1 รองศาสตราจารย์ ดร.วารีรัตน์ แก้วอุไร หัวหน้าภาควิชาการศึกษา สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์

1.2 ดร.สุขแก้ว คำสอน อาจารย์ประจำ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ พิบูลสงคราม

1.3 นายอนันต์ แก้วแจ้ง ศึกษานิเทศก์ 8 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 3

1.4 นางเบญจา พูลเกษร ครู คศ.4 โรงเรียนวัดจันทน์ตะวันออก อำเภอเมือง
จังหวัดพิษณุโลกผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนคุณธรรม จริยธรรม

1.5 พระกำพล คัมภีร์ญาณเมธี นธ.เอก พ.ธ.บ เกียรตินิยม ศศม.
วัดจันทน์ตะวันออก อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ผู้เชี่ยวชาญด้านคุณธรรม จริยธรรม

2. การหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมด้านความมีวินัยใน
ตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดศรีวิสุทธิธาราม อำเภอเมือง จังหวัด
พิษณุโลก จำนวน 12 คน ดังนี้

2.1 ชั้นทดลองแบบหนึ่งต่อหนึ่ง นำชุดกิจกรรมที่ผ่านการตรวจจากผู้เชี่ยวชาญ และ
ได้แก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้กับนักเรียนที่มีวินัยในตนเองสูง ปานกลาง ต่ำ รวม 3 คน
เพื่อตรวจสอบความชัดเจนของภาษาในการสื่อความหมาย

2.2 ชั้นทดลองกลุ่มเล็กเพื่อหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม
จริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยนำเครื่องมือที่แก้ไข
ปรับปรุงมาทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในโรงเรียนวัดศรีวิสุทธิธาราม อำเภอเมือง
จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 9 คน ประกอบด้วยนักเรียนที่มีวินัยในตนเองสูง ปานกลาง ต่ำ
อย่างละ 3 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ชุดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 8 ชุดกิจกรรม ดังนี้

- ชุดกิจกรรมที่ 1 ความซื่อสัตย์
- ชุดกิจกรรมที่ 2 ความเชื่อมั่นในตนเอง
- ชุดกิจกรรมที่ 3 ลักษณะความเป็นผู้นำ ผู้ตาม
- ชุดกิจกรรมที่ 4 ความตั้งใจ
- ชุดกิจกรรมที่ 5 ความรับผิดชอบ
- ชุดกิจกรรมที่ 6 การตรงต่อเวลา
- ชุดกิจกรรมที่ 7 การมีระเบียบ วินัย
- ชุดกิจกรรมที่ 8 ความอดทน

2. แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านความเหมาะสมของชุดกิจกรรม
ด้านเนื้อหาและองค์ประกอบของชุดกิจกรรม

การดำเนินการสร้างเครื่องมือ

ในการสร้างและหาประสิทธิภาพชุดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

การสร้างชุดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมด้านพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2

1. ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544
2. ศึกษาทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการมีวินัยในตนเอง ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดคุณธรรมจริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเอง เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดจุดมุ่งหมายและเนื้อหา
3. ศึกษาเอกสารและตำราเกี่ยวกับ เทคนิคการออกแบบ และสร้างชุดกิจกรรม
4. กำหนดคุณลักษณะ จุดประสงค์ สื่อการเรียนรู้ และการวัดการประเมินผล
ดังตารางกิจกรรม ต่อไปนี้

ตารางที่ 1 วิเคราะห์กิจกรรม

คุณลักษณะ	จุดประสงค์	กิจกรรม	ประเมินผล
1. ความซื่อสัตย์	นักเรียนมีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง และสังคม	ศึกษาความหมายของความซื่อสัตย์จากเพลง , นิทาน, พระราชดำริ สรุปความหมายและสรุปผลดีของการมีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง และสังคม	-ใบความรู้ -สังเกตการ แสดงออก
2. ความเชื่อมั่นในตนเอง	บอกประโยชน์ของการมีความเชื่อมั่น,กล้าแสดงออกทางการกระทำ ความคิด,บอกการสร้างความมั่นใจในตนเอง	ศึกษาใบความรู้ และทำใบงานสรุปความหมายของความมั่นใจในตนเอง แสดงความเห็นและวิเคราะห์ผลของการกระทำสรุปเปรียบเทียบการมีความมั่นใจและการขาดความมั่นใจ	-ใบความรู้ -ใบงาน -สังเกตการ แสดง ความคิด

ตารางที่ 1 วิเคราะห์กิจกรรม (ต่อ)

คุณลักษณะ	จุดประสงค์	กิจกรรม	ประเมินผล
3. ความเป็นผู้นำและผู้ตาม	รู้ถึงความหมายและบทบาทของการเป็นผู้นำและการเป็นสมาชิกที่ดี	ยกตัวอย่างบุคคลที่เป็นผู้นำ ศึกษาความหมายจากนิทาน และทำใบงาน, ร่วมอภิปราย เสนอความคิดภายในกลุ่ม	- ใบความรู้ - ใบงาน - แบบสังเกต พฤติกรรมกลุ่ม
4. ความตั้งใจ	นักเรียนมีความตั้งใจและบอกความสำคัญของการตั้งใจทำงานจนสำเร็จ	อภิปรายถึงผลของการที่มี ความตั้งใจในการทำกิจกรรม ได้แล้วประสบความสำเร็จ ร่วมกิจกรรม “สานฝัน” สรุปการมีความตั้งใจ และการไม่ตั้งใจ	- ใบงาน - การแสดง ความคิดและ เหตุผล
5. ความรับผิดชอบ	นักเรียนปฏิบัติหน้าที่ รับผิดชอบของตนได้ เรียบร้อย ตาม กำหนดเวลา	ร้องเพลง คุณนิทานวิเศษดี และสรุป ความหมายของความ รับผิดชอบ ศึกษาใบงานความ รับผิดชอบต่อตนเอง รับผิดชอบต่อครอบครัว และ รับผิดชอบต่อโรงเรียน	- ใบงาน - แบบสังเกต พฤติกรรม
6. การตรงต่อเวลา	นักเรียนบอก ความสำคัญของการ ตรงต่อเวลาและปฏิบัติ ตนเป็นผู้มีความตรง ต่อเวลา	ร้องเพลงตรงต่อเวลา และ สนทนาถึงเรื่องการใช้เวลาให้ คุ่มค่า บอกความหมายของการ ตรงต่อเวลา ศึกษานิทานและ ตอบคำถามจากใบงาน วาง แผนการใช้เวลาให้เกิด ประโยชน์ในแต่ละวันลงใน ตารางกิจกรรม สรุปผลดีของ การรักษาเวลา	ใบงาน ตารางเวลา สังเกต พฤติกรรมการทำงาน

ตารางที่ 1 วิเคราะห์กิจกรรม (ต่อ)

คุณลักษณะ	จุดประสงค์	กิจกรรม	ประเมินผล
7.ความมีระเบียบวินัย	นักเรียนปฏิบัติตนเป็น ผู้มีระเบียบ วินัย และ บอกโทษของการขาด ระเบียบ วินัย	สนทนาเรื่องวินัยใน ชีวิตประจำวัน อ่านหนังสือเรื่อง นครไร้วินัย รวมกลุ่มร่วมกันคิดเรื่องการ รักษาวินัยในแต่ละวันว่ามีเรื่อง ใน มีวิธีการอย่างไร และสรุป การเปรียบเทียบการใช้ชีวิตที่มี ระเบียบวินัยและไม่มีระเบียบ วินัย	ใบงาน การแสดง ความคิด สังเกต พฤติกรรมกลุ่ม
8.ความอดทน	นักเรียนบอกข้อดีของ การอดทน การรู้จัก ควบคุมอารมณ์ และ วิธีที่จะทำให้งาน สำเร็จลุล่วงได้	ศึกษานิทาน และบอกข้อคิดที่ ได้จากเรื่อง ทำใบงาน สรุป ความหมาย ยกตัวอย่างบุคคล ที่อดทน ศึกษากรณีตัวอย่าง สรุปการมีความอดทนและการ ไม่มีความอดทน	ใบงาน แบบสังเกต พฤติกรรม

5. สร้างแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ประกอบการใช้ชุดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม
จริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเอง จำนวน 8 แผนตามตารางวิเคราะห์กิจกรรม

6. จัดทำคู่มือการใช้ชุดกิจกรรม ประกอบด้วย

6.1 คู่มือครู ได้แก่ แนวการจัดกิจกรรม ขั้นตอนการจัดกิจกรรม

6.2 คู่มือนักเรียน ได้แก่ สิ่งที่นักเรียนควรรู้ ควรปฏิบัติในการใช้ชุดกิจกรรม

6.3 แนวการประเมินผลการเรียน

7. แบบทดสอบวัดคุณธรรมจริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเอง ก่อน – หลังการใช้
ชุดกิจกรรมแต่ละชุดกิจกรรม

8. นำชุดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 5 ที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาตรวจสอบก่อนนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ

ตรวจสอบด้านเนื้อหาและกิจกรรม ความสอดคล้องขององค์ประกอบชุดกิจกรรม จำนวน 5 คนดังนี้

8.1 รองศาสตราจารย์ ดร.วารินทร์ แก้วอุไร หัวหน้าภาควิชาการศึกษาสาขาวิชา
หลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์

8.2 ผศ.ดร.สุขแก้ว คำสอน อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
พิบูลสงคราม

8.3 นายอนันต์ แก้วแจ้ง ศึกษาพิเศษชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาพิษณุโลกเขต 3

8.4 นางเบญจมา พูลเกษร ครู คศ.4 โรงเรียนวัดจันทน์ตะวันออก อำเภอเมือง
จังหวัดพิษณุโลก ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนคุณธรรม จริยธรรม

8.5 พระกำพล คัมภีร์ญาณเมธี นธ. เอก พ.ธ.บ เกียรตินิยม ศศม.
วัดจันทน์ตะวันออก อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ผู้เชี่ยวชาญด้านคุณธรรม จริยธรรม

9. ปรับปรุงชุดกิจกรรมตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้ชุดกิจกรรมมีความ
เหมาะสม

10. นำชุดกิจกรรมไปหาประสิทธิภาพ ดังนี้

10.1 ทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดศรีสุทธาวาม
อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 9 คน แยกเป็นนักเรียนที่มีวินัยในตนเองสูง ปานกลาง ต่ำ
อย่างละ 3 คน เพื่อหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75

10.2 ทดลองใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 5
โรงเรียนวัดวังจี้งาม อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550
จำนวน 14 คน เพื่อหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนนี้ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังต่อไปนี้

1. การสร้างชุดกิจกรรม ผู้วิจัยคำนวณค่าความเหมาะสมของชุดกิจกรรมส่งเสริม
คุณธรรมจริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยหาค่าเฉลี่ย
ความเหมาะสมของชุดกิจกรรมจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้วยค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และ
ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ระดับคุณภาพมากที่สุด มาก
ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด หาความเหมาะสมว่าชุดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม
ด้านความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีความเหมาะสมในการใช้
ประกอบการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

2. การสร้างและหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมด้าน
 ความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ 75/75
 คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

2.1 ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยที่นักเรียนทำได้จากการทำแบบวัดคุณธรรมจริยธรรม
 ด้านความมีวินัยในตนเอง หลังการใช้ชุดกิจกรรมแต่ละชุดกิจกรรม

2.2 ร้อยละคะแนนเฉลี่ยที่นักเรียนทำได้จากการทำแบบวัดคุณธรรมจริยธรรมด้าน
 ความมีวินัยในตนเอง หลังการใช้ชุดกิจกรรมครบทุกชุดกิจกรรม

ขั้นตอนที่ 2 การทดลองใช้ชุดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมความมีวินัยในตนเองของ
 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ขั้นตอนนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ด้านความรู้ด้านความมีวินัยใน
 ตนเองก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเองของ
 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งมีสาระสำคัญ ดังนี้

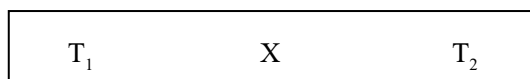
แหล่งข้อมูล

1. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดวังจิงวาม อำเภอ
 พรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 14 คน

แบบแผนการทดลอง

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คณะผู้วิจัยใช้แบบแผนการวิจัย การทดลองกลุ่มเดียว
 วัดผลก่อนและหลังการทดลอง (One-Group Pretest- Protest Design) (ล้วน สายยศและ
 อังคณา สายยศ, 2538, หน้า 249)

รูปแบบการทดลอง

เมื่อ X หมายถึง การจัดกระทำหรือการให้ตัวแปรทดลอง

T_1 หมายถึง การวัดผลก่อนที่จะจัดกระทำทดลอง

T_2 หมายถึง การวัดผลหลังที่จะจัดกระทำทดลอง

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ ได้แก่

1. ชุดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยมีจำนวน 8 ชุดกิจกรรม ดังนี้

ชุดกิจกรรมที่ 1 ความซื่อสัตย์

ชุดกิจกรรมที่ 2 ความเชื่อมั่นในตนเอง

ชุดกิจกรรมที่ 3 ลักษณะความเป็นผู้นำ ผู้ตาม

ชุดกิจกรรมที่ 4 ความตั้งใจ

ชุดกิจกรรมที่ 5 ความรับผิดชอบ

ชุดกิจกรรมที่ 6 การตรงต่อเวลา

ชุดกิจกรรมที่ 7 การมีระเบียบ วินัย

ชุดกิจกรรมที่ 8 ความอดทน

2. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ประกอบการใช้ชุดกิจกรรม จำนวน 8 แผน

3. คู่มือครู

4. แบบวัดคุณธรรมจริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเอง หลังการใช้ชุดกิจกรรมแต่ละชุดกิจกรรม ชุดละ 10 ข้อ

5. แบบวัดคุณธรรมจริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเองหลังการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมครบทุกชุดกิจกรรม จำนวน 72 ข้อ ในการทดลองใช้แบบทดสอบของ สมพร หลิมเจริญ (2537, หน้า 101-102) ที่ได้สร้างขึ้นโดยใช้เวลาในการทำ 60 นาที ลักษณะของข้อสอบเป็นการสมมุติสถานการณ์เกี่ยวกับเรื่องต่างๆไป ที่เกี่ยวกับชีวิตประจำวันของนักเรียน โดยสมมุติถ้านักเรียนอยู่ในเหตุการณ์นั้น แล้วนักเรียนจะตัดสินใจอย่างไร และใช้เหตุผลในการตัดสินใจ โดยเลือกตอบเพียงข้อเดียว จากตัวเลือก 3 ตัวเลือก ซึ่งแบบทดสอบชุดนี้มีค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) อยู่ระหว่าง 2.00 ถึง 17.50 ค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบทดสอบในแต่ละด้านจะรวมทั้งฉบับตั้งแต่ 0.54 ถึง 0.91 และค่าความตรง (Validity) ของแบบทดสอบได้ค่าความตรงเชิงโครงสร้าง (Constructs Validity) อยู่ระหว่าง 0.27 ถึง 0.46

จากการทดสอบกับเด็กนักเรียนโรงเรียนบ้านโบราณหลวง อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.86

6. แบบสังเกตพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยตนเอง โดยเพื่อน โดยครู

วิธีดำเนินการสร้างแบบประเมินพฤติกรรม

ขั้นตอนการสร้างแบบประเมินพฤติกรรมมีดังนี้ คือ

1. ศึกษาเอกสารเกี่ยวข้องกับควมมีวินัยในตนเอง
2. ศึกษาวิธีสร้างแบบประเมิน
3. สร้างแบบประเมินพฤติกรรมด้านควมมีวินัยในตนเอง แบบมาตราส่วนประมาณค่า 3 ระดับ (Rating Scale) จำนวน 15 ข้อ แล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อขอคำแนะนำ แก้ไขในส่วนที่ยังบกพร่องและนำมาปรับปรุงแก้ไข
3. ปรับปรุงและแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญเพื่อหาความเหมาะสมของแบบประเมินพฤติกรรมด้านควมมีวินัยในตนเอง แล้วจัดพิมพ์แบบประเมินพฤติกรรมด้านควมมีวินัยในตนเองควมมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

ขั้นตอนการดำเนินการทดลอง

ในการดำเนินการทดลอง คณะผู้วิจัยได้ทดลองชุดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมด้านควมมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กับนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียน วัดวังจี้วังาม อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 14 คน โดยดำเนินการ ดังนี้

1. คณะผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์และรายละเอียดเกี่ยวกับการสอนให้นักเรียนทราบทำการทดสอบก่อนเรียน
2. คณะผู้วิจัยดำเนินการสอนด้วยตนเอง โดยใช้ชุดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมด้านควมมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่สร้างขึ้น ซึ่งใช้เวลาในการทดลองทั้งหมด 8 ครั้ง ๆ ละ 2 ชั่วโมง ดำเนินการทดลองในชั่วโมงกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตั้งแต่วันที่ 4 - 27 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2551

ตารางที่ 2 แสดงวัน เวลา เนื้อหาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยชุดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเอง

วัน เดือน ปี	เวลาที่สอน	แผนการจัดกิจกรรม/ชุดกิจกรรม
วันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2551	8.30 – 10.30 น.	แผนการจัดกิจกรรมที่ 1 เรื่องความซื่อสัตย์ ชุดกิจกรรมที่ 1 ความซื่อสัตย์
วันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2551	8.30 – 10.30 น.	แผนการจัดกิจกรรมที่ 2 เรื่องความเชื่อมั่นในตนเอง ชุดกิจกรรมที่ 2 ความเชื่อมั่นในตนเอง
วันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2551	8.30 – 10.30 น.	แผนการจัดกิจกรรมที่ 3 เรื่องลักษณะความเป็นผู้นำ ชุดกิจกรรมที่ 3 ลักษณะความเป็นผู้นำ
วันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2551	8.30 – 10.30 น.	แผนการจัดกิจกรรมที่ 4 เรื่องความตั้งใจ ชุดกิจกรรมที่ 4 ความตั้งใจ
วันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2551	8.30 – 10.30 น.	แผนการจัดกิจกรรมที่ 5 เรื่องความเชื่อมั่นในตนเอง ชุดกิจกรรมที่ 5 ความรับผิดชอบ
วันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2551	8.30 – 10.30 น.	แผนการจัดกิจกรรมที่ 6 เรื่องความตรงต่อเวลา ชุดกิจกรรมที่ 6 ความตรงต่อเวลา
วันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2551	8.30 – 10.30 น.	แผนการจัดกิจกรรมที่ 7 เรื่องความมีระเบียบ ชุดกิจกรรมที่ 7 ความมีระเบียบ
วันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2551	8.30 – 10.30 น.	แผนการจัดกิจกรรมที่ 8 เรื่องความอดทน ชุดกิจกรรมที่ 8 ความอดทน

3. หลังจากดำเนินกิจกรรมในแต่ละแผน คณะผู้วิจัยให้นักเรียนทำแบบวัดคุณธรรม จริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเอง ชุดกิจกรรมละ 10 ข้อ

4. หลังจากดำเนินการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมครบทุกชุดกิจกรรมตามแผนการจัดกิจกรรม ทั้ง 8 แผน ทำการวัดคุณธรรมจริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเอง หลังเรียน โดยใช้แบบวัดคุณธรรมจริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเอง จำนวน 72 ข้อ กับนักเรียนกลุ่มทดลอง กลุ่มเดิม นำคะแนนที่ได้มาเปรียบเทียบกับคะแนนก่อนเรียน

5. สังเกตพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองหลังการเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมครบทุกชุดกิจกรรม

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลการทดลองใช้ชุดกิจกรรม ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ดังนี้

1. นำคำตอบจากแบบวัดคุณธรรมจริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเอง มาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ในแต่ละข้อ
2. นำคะแนนของนักเรียนทั้งหมดมาหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. เปรียบเทียบผลการวัดแบบวัดคุณธรรมจริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเองด้วยการทดสอบความมีนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างคะแนนจากการทดสอบก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรม โดยการทดสอบที (t – test Dependent)
4. วิเคราะห์ความสอดคล้องของพฤติกรรมของนักเรียนหลังใช้ชุดกิจกรรม โดยการประเมินของตนเอง เพื่อน และครู โดยการทดสอบแบบเฟรดแมน (Friedman Test)

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนด้วยชุดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ขั้นตอนนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนด้วยชุดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีสาระสำคัญดังนี้

แหล่งข้อมูล

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนด้วยชุดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 คือ นักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดวังจิงวาม อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 14 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน คือ แบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนด้วยชุดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

วิธีการดำเนินการสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องของด้านการประเมิน วิธีการสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นในการประเมินและกำหนดขอบข่าย ตามกรอบแนวคิดในการประเมิน ดังต่อไปนี้

1.1 ด้านปัจจัยนำเข้า

1.1.1 นักเรียนมีข้อแนะนำที่ชัดเจนและเข้าใจง่าย

1.1.2 มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน

อย่างชัดเจน

1.1.3 เอกสารใบงานมีขนาดตัวอักษรที่เหมาะสมชัดเจน

1.1.4 เอกสารใบงานอ่านแล้วมีความเข้าใจในกิจกรรมที่ต้องปฏิบัติ

1.1.5 เนื้อหาที่กำหนดในกิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับนักเรียน

1.1.6 เวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับสาระการเรียนรู้

1.1.7 สื่อประกอบกิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสม

1.1.8 จำนวนแบบฝึกหัดในแต่ละกิจกรรมมีความเหมาะสม

1.1.9 แบบฝึกหัดมีความยากง่ายพอเหมาะกับนักเรียน

1.2 ด้านกระบวนการ

1.2.1 กิจกรรมการเรียนรู้มีลำดับขั้นตอนเรียงจากง่ายไปหายาก สามารถปฏิบัติได้

1.2.2 กิจกรรมการเรียนรู้เป็นกิจกรรมที่นักเรียนสามารถปฏิบัติได้อย่างแท้จริง

1.2.3 กิจกรรมการเรียนรู้เน้นการปฏิบัติงานด้วยตนเองและปฏิบัติงานกลุ่ม

อย่างชัดเจน

1.2.4 กิจกรรมการเรียนรู้เป็นการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

1.2.5 กิจกรรมการเรียนรู้มีการตรวจสอบความเข้าใจของนักเรียนด้วยวิธีการที่

หลากหลาย

1.3 ด้านผลผลิต

1.3.1 นักเรียนมีความพึงพอใจในกิจกรรมการเรียนรู้ที่ได้ปฏิบัติ

1.3.2 นักเรียนเกิดความตื่นตัวและกระตือรือร้นกับกิจกรรมที่ได้ปฏิบัติ

1.3.3 นักเรียนเห็นความสำคัญของสาระการเรียนรู้และกิจกรรมที่นักเรียนได้ปฏิบัติ

1.3.4 นักเรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่มอย่างเต็มความสามารถ

1.3.5 นักเรียนมีโอกาสในการแสดงความคิดเห็นในกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่าง

อิสระ

2. สร้างแบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนด้วยชุดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีลักษณะเป็นมาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 1 ฉบับ แล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อขอคำแนะนำ แก้ไข ในส่วนที่ยังบกพร่องและนำมาปรับปรุงแก้ไข

3. ปรับปรุงและแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา แล้วจัดพิมพ์แบบประเมิน ความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนด้วยชุดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมด้านความมีวินัยใน ตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บ รวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในขั้นตอนการประเมินชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้ให้ผู้เรียนกรอกแบบประเมิน ความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนด้วยชุดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมด้านความมีวินัยใน ตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังจากเสร็จสิ้นการทดลอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากการกรอกแบบประเมิน ความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนด้วยชุดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเอง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้ใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ มีลำดับขั้นตอนดังนี้

1. คณะผู้วิจัยนำแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อชุดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเอง มาตรวจสอบความสมบูรณ์ ซึ่งเป็นแบบสอบถามทุกฉบับมี ความสมบูรณ์และสามารถนำมาทำการวิเคราะห์ได้

2. คณะผู้วิจัยนำแบบสอบถามทุกฉบับมาตรวจให้คะแนน โดยมีค่าคะแนนดังนี้

ความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด	ให้คะแนน 5 คะแนน
ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก	ให้คะแนน 4 คะแนน
ความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง	ให้คะแนน 3 คะแนน
ความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย	ให้คะแนน 2 คะแนน
ความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด	ให้คะแนน 1 คะแนน

3. นำมาวิเคราะห์ความคิดเห็น โดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4. นำผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ โดยใช้เกณฑ์ในการแปล ความหมาย ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.50 – 5.00	หมายถึง	ความพึงพอใจมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.50 – 4.49	หมายถึง	ความพึงพอใจมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.50 – 3.49	หมายถึง	ความพึงพอใจปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.50 – 2.49	หมายถึง	ความพึงพอใจน้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 1.49	หมายถึง	ความพึงพอใจน้อยที่สุด

เกณฑ์ขั้นต่ำในการพิจารณาความพึงพอใจนักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1.00

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 การหาค่าเฉลี่ย (Mean หรือ $\bar{X}$)

สูตรการหาค่าเฉลี่ย

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ หมายถึง ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ หมายถึง ผลรวมของคะแนนในแต่ละข้อ / แต่ละด้าน

N หมายถึง จำนวนสมาชิกในกลุ่ม

(บุญชม ศรีสะอาด , 2532 : 42)

1.2 สูตรการหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation หรือ S.D.)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. หมายถึง ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

X หมายถึง คะแนนแต่ละตัว

N หมายถึง จำนวนสมาชิกในกลุ่ม

(บุญชม ศรีสะอาด , 2532 : 7)

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ คือ ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Item – Objective Congruence Index: IOC)

$$IOC = \frac{\sum R}{n}$$

$\sum R$ คือ ผลรวมของคะแนนผู้เชี่ยวชาญในแต่ละระดับความสอดคล้อง
 n คือ จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

โดยกำหนดเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

- + 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบนั้นวัดจุดประสงค์ที่ระบุไว้จริง
- 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อสอบนั้นวัดจุดประสงค์ที่ระบุไว้จริง
- 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบนั้นไม่ได้วัดจุดประสงค์ที่ระบุไว้จริง

(ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์ และอัจฉรา ชำนะประศาสน์, 2547, หน้า 145-146)

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

t - test Dependent

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{N_1} + \frac{S_2^2}{N_2}}}$$

เมื่อ t = ค่าสถิติที่ใช้เปรียบเทียบจากการแจกแจงแบบ t

$\bar{X}_1$ = ค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นก่อนดำเนินการ

$\bar{X}_2$ = ค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นหลังดำเนินการ

S_1^2 = ค่าความแปรปรวนของระดับความคิดเห็นก่อนดำเนินการ ยกกำลัง 2

S_2^2 = ค่าความแปรปรวนของระดับความคิดเห็นหลังดำเนินการ ยกกำลัง 2

N_1 = จำนวนระดับความคิดเห็นก่อนดำเนินการ

N_2 = จำนวนระดับความคิดเห็นหลังดำเนินการ

(บุญชม ศรีสะอาด , 2535)

3.2 เปรียบเทียบผลการประเมินความสอดคล้องของพฤติกรรมของนักเรียนหลังใช้ชุดกิจกรรมใช้สูตรดังนี้

$$\chi_R^2 = \frac{12}{NK(K+1)} \sum_{j=1}^K R_j^2 - 3N(K+1)$$

เมื่อ

N	แทน	จำนวนหน่วยวิเคราะห์ซึ่งเป็นคนหรือกลุ่มแล้วแต่กรณี
K	แทน	จำนวนการจัดกระทำ หรือจำนวนชุดของข้อมูล
R _j	แทน	ผลรวมของอันดับของข้อมูลหรือการจัดกระทำ

(เทียมจันทร์ พานิชย์พผลินไชย, 2539 หน้า 330)

4. สถิติที่ใช้ในการหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรม

ใช้สูตร E_1/E_2 ดังนี้

$$E_1 = \frac{X_1}{A} \times 100$$

เมื่อ	E_1	แทน	ประสิทธิภาพของกระบวนการ
	X_1	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนนทดสอบก่อนใช้ชุดกิจกรรม
	A	แทน	คะแนนเต็มของการปฏิบัติกิจกรรมชุดรวมกัน

และ
$$E_2 = \frac{X_2}{B} \times 100$$

เมื่อ	E_2	แทน	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
	X_2	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนนทดสอบหลังใช้ชุดกิจกรรม
	B	แทน	คะแนนเต็มของแบบทดสอบหลังจากใช้ชุดกิจกรรม

(ชัยยงค์ พรหมวงศ์, 2523, หน้า 491)